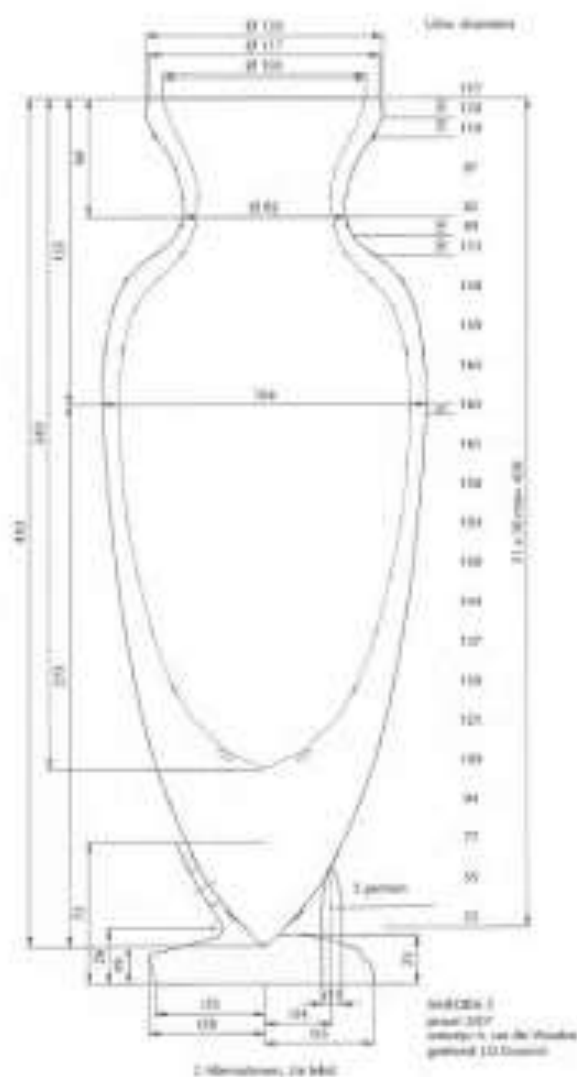
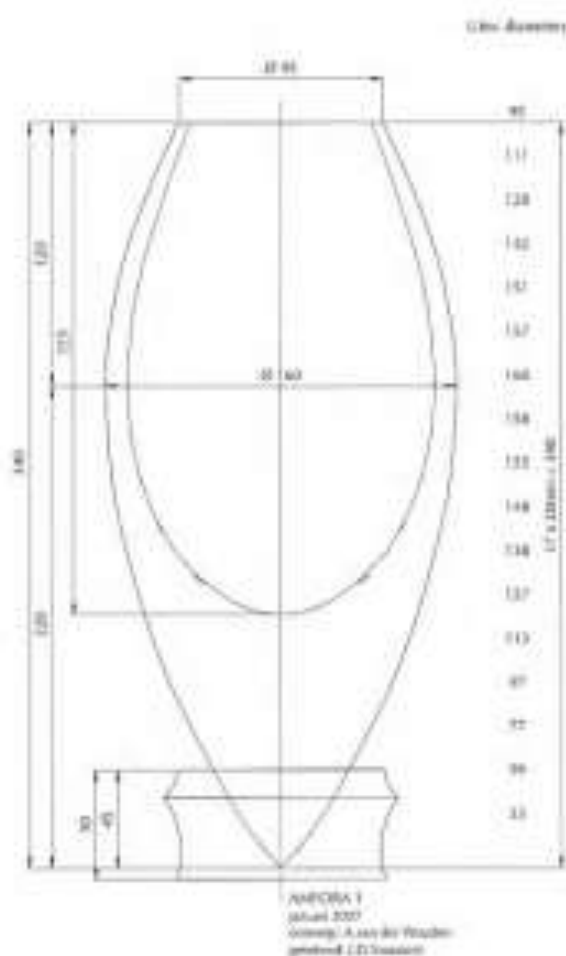

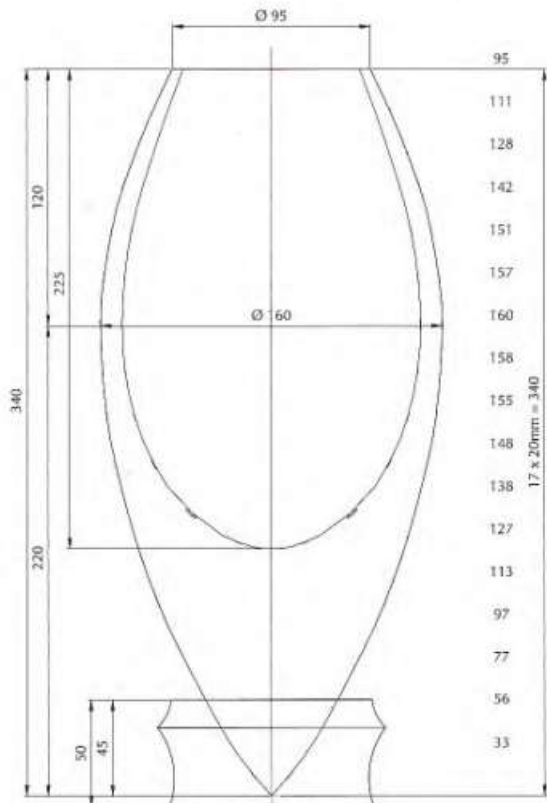
Amfora - vaas met losse voet

Een Amfora is een min of meer lange vaas al of niet voorzien van een voet, hals en oren (of handvatten). De vorm is vermoedelijk ontstaan bij de oude zeevarende volken rond de Middellandse Zee. Daar werden Amfora's op grote schaal gebruikt als minicontainers voor o.a. olijfolie, granen. Het woord Amfora stamt uit het Grieks en is een verzamelnaam voor gebakken aardewerken vaten. De vorm veranderde in de loop van de tijd. De Grieken gaven ze later een brede vaste voet. Omdat de vorm mij aansprak heb ik eind 2001 een Amfora gedraaid in iep en een grotere in es (te ver voorgedraaid in 2003). Zie tekeningen.

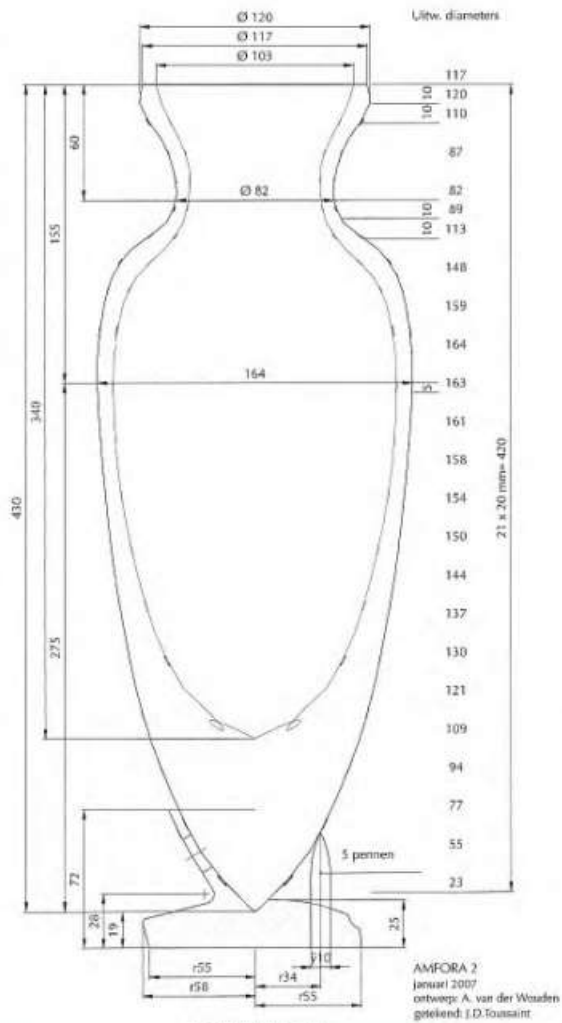
Het maken van vazen zonder voet is wellicht aardig, maar ze nemen wel veel plaats in, ze

rollen weg en op zijn kop zetten is geen oplossing. Hoe je aan een conische punt een losse voet maakt was iets om over na te denken. November 2006 ben ik maar eens begonnen om de kleinste (eerste) te voorzien van een los noten voetje. Als de ondergrond hard en vlak is blijft de vaas goed staan, dat viel niet tegen. Het nadeel van dit voetje is dat de karakteristieke vorm van de onderkant van de vaas verwaagd. De tweede vaas van mooi getekend essen is als volgt afgemaakt:

AMFORA 1
 januari 2007
 ontwerp: A. van der Wouden
 getekend: J.D. Toussaint

AMFORA 2
 januari 2007
 ontwerp: A. van der Wouden
 getekend: J.D. Toussaint

2 Alternatieven, zie teken

- 1) Eerst een losse hulpvoet gedraaid met een aangrijppunt voor de spankop met een zo passend mogelijke uitholling voor de puntvormige voet.
- 2) Voor de opspanning aan de andere kant is van een reststuk hout een drukstuk gedraaid in en op de opening van de vaas. Daar zo goed mogelijk een punt uitgemenen voor het tegencentreer.
- 3) Daarna de vervorming opgemeten door op een aantal punten de afstand te meten tussen het werkstuk en de leunspaan. Speling voldoende ondanks het vervormingsverschil van 8 à 10 mm.
- 4) Het werkstuk uitgespannen en de uitholling van het aangrijppunt en de vaasvoet ingesmeerd met constructielijm. Daarna het geheel weer ingespannen en onder enige voortspanning gezet en ca. 12 uur laten uitharden.
- 5) De vaas aan de buitenkant zo goed mogelijk in vorm gedraaid. Dit moest voorzichtig gebeuren in verband met hoogte verschillen bij een natuurlijke scheur, een grote kwast van een zijtak e.d. Het was nodig om tussen de bovenkant van de vaas en het drukstuk een schuimrubber matje te plaatsen i.v.m. de niet vlakke aansluiting en het gepiep wat daardoor ontstond.
- 6) De vaas is daarna met een flexibele schuur-schijf (d = 125 mm) op een boortol mechanisch opgeschuurd (grit 180 - 240 - 320 - 400). NB. Bank en boortol langzaam (400 omw./min) laten draaien. Dan met meubelolie opgeschuurd met grit 400 en 600.
- 7) Dan het tegencentreer los gemaakt en de draaibril gemonteerd, zodat de bovenrand van de vaas kon worden afgewerkt en de vaas verder kon worden uitgehold. Bij de hals was er weinig speling, zodat de wanddikte bij de aansluiting op een paar punten maar 2 à 3mm. bedraagt.
- 8) De uitholling was redelijk te doen tot ca. 27cm diepte. Streefdikte wand ca. 6 tot 8mm. Dieper kwam je in min of meer kops hout, over en langs de eerder genoemde scheur en dat kon met het zelfgemaakte gereedschap niet goed uitgedraaid worden. Om het uitdraaien makkelijker te maken en stofvorming tegen te gaan heb ik met de plantenspuit regelmatig water verstoven in de vaas. Eigenlijk had ik ook wat vlocibare zeep moeten toevoegen. Uiteindelijk is de vaas ca. 34cm uitgehold en bij een totale hoogte van 43cm kan dat ook wel.
- 9) Daarna is de draaibril in verband met de

benodigde draairuimte omgekeerd en is de vaasvoet afgedraaid en dus ook het overgrote deel van het aangrijppunt. Toen het aansluitstukje nog een diameter had van ongeveer 6mm heb ik dat doorgezaagd en kon de vaas van de bank. Het laatste stukje is met de hand afgewerkt en geschuurd, waarna de vaas, waar nodig met de hand is opgeschuurd met grit 400. De buiten- en de binnenkant van de hals zijn nat nageschuurd (grit 400 en 600) met meubelolie. De rest van de binnenkant is met een lange brede penseel behandeld met lijnolie. De volgende dag is op de buitenkant weer meubelolie aangebracht en na een paar uur opgewreven met een schone doek.

10) Daarna is er een eiken voetje gemaakt met 5 verticale houten pinnen voor de horizontale steun en een ca. 8mm. diepe uitholling voor de verticale steun. Hier komt de onderzijde van de vaas al beter tot zijn recht. Later is er nog een opengewerkt voetje van taxus gemaakt.

Al met al een leerzaam werkstuk. Wellicht maak ik nog eens een grotere in 2 of 3 delen.

september 2007

Auteur: Adri van der Woulen

Getekend: Jos Toussaint